

Nr 133

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av överenskommelse med Schweiz rörande tullmedgivanden, m. m.; given Stockholms slott den 3 april 1959.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att

dels antaga härvid fogat förslag till förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475);

dels ock bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I samband med Schweiz' provisoriska anslutning till det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) har under 1958 tullförhandlingar ägt rum mellan Sverige och Schweiz. Förhandlingarna har lett till en överenskommelse om vissa ömsesidiga tullmedgivanden.

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner överenskommelsen. Vidare framläggs i anledning av överenskommelsen förslag om att den i gällande tulltaxa till 11 procent av värdet upptagna tullen å siktduk nedsättes till 8 procent.

Därjämte föreslås i anledning av särskilda framställningar att från och med den 1 juni 1959 packningar och tätningar av asbest, som för närvarande är tullfria, beläggs med en tull av 5 procent av värdet samt att tullfrihet medges för tiden från och med den 1 juni 1959 till och med den 30 juni 1961 för plattor av visst plastmaterial för tillverkning av lamellglas.

Förslag
till
förordning om ändring i tulltaxan den 12 september
1958 (nr 475)

Härigenom förordnas, att tulltaxan den 12 september 1958 skall i angivna delar erhålla ändrad lydelse på sätt framgår av härvid fogad bilaga.

Denna förordning träder i kraft, såvitt avser tulltaxenr 59.17, å dag som Konungen bestämmer och i övrigt den 1 juni 1959.

Bilaga

Kap. 39. Plaster (cellulosaetrar och cellulosaestrar, konsthartser och andra plaster) samt varor därav

39.02	Polymerisationsprodukter, sampolymerisat härunder inbegripna (t. ex. polyeten, polytetrahalogeneten, polyisobuten, polystyren, polyvinylklorid, polyvinylacetat, polyvinylkloracetat och andra polyvinylderivat, polyakrylsyra- och poly-metakrylsyraderivat, kumaronindenhartser):	
	B. andra slag:	
	3. andra:	
	a. avsedda att användas uteslutande för tillverkning av laminerade säkerhetsrutor av glas	115 %
	b. andra	15 %

Kap. 59. Vadd och stampad filt; bind- och segelgarn; tågvirke och linor samt varor därav; vävnader för speciella ändamål; vävnader med impregnering eller överdrag; textilvaror för tekniskt bruk

59.17	Andra textilvaror för tekniskt bruk:	
	A. siktduk	8 %
	B. andra slag	11 %

Kap. 68. Varor av sten, gips, betong, asbest, glimmer eller liknande material

68.13	Bearbetad asbest och varor av asbest (plattor, garn, vävnader, kläder, huvudbonader, skodon o. d.), även armerade, ej hänförliga till nr 68.14; blandningar på basis av asbest eller asbest och magnesiumkarbonat samt varor av dylika blandningar:	
	A. packningar och tätningar, även i längder	5 %
	B. andra slag	fri

¹ T. o. m. den 30 juni 1961 fri

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 april 1959.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och tillförordnade chefen för handelsdepartementet, statsrådet Kling, fråga om *godkännande av överenskommelse med Schweiz rörande tullmedgivanden ävensom vissa ändringar i gällande tulltaxa* samt anför därvid följande.

Inom ramen för det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) har Sverige deltagit i tullförhandlingskonferenser i Ancey år 1949, i Torquay vintern 1950—1951 och i Genève 1956. Tullförhandlingar har vidare förts under år 1955 med Japan och Amerikas förenta stater i samband med Japans inträde såsom avtalsslutande part i GATT ävensom med Förbundsrepubliken Tyskland. Resultaten av ifrågavarande förhandlingar har i vederbörlig ordning anmälts för riksdagen (prop. nr 52 och 53, rskr nr 88 och 103 år 1950, prop. nr 209 och 210, rskr nr 288 och 289 år 1951, prop. nr 212, rskr nr 379 år 1955 och prop. nr 191, rskr nr 414 år 1956).

Under 1958 har tullförhandlingar ägt rum med Schweiz i syfte att möjliggöra för Schweiz att vinna en till en början provisorisk anslutning till GATT. De vid förhandlingarna överenskomna ömsesidiga tullmedgivandena är avsedda att ingå i respektive deltagande länders åtaganden inom GATT och att sålunda få samma karaktär som vid tidigare tullförhandlingar lämnade koncessioner. Frågan om godkännande av den mellan Sverige och Schweiz efter nämnda förhandlingar träffade överenskommelsen om vissa ömsesidiga tullmedgivanden ävensom därav föranledd ändring i gällande tulltaxa torde nu böra anmälas för riksdagen.

Samtidigt med att nyssnämnda fråga föreläggs riksdagen torde jämväl böra upptagas fråga om vissa andra ändringar i tulltaxan. I anledning av den nya tulltaxans ikraftträdande den 1 januari 1959 har ett antal framställningar gjorts om omprövning av det i taxan fastställda tullskyddet. Jag avser att i det följande redovisa två framställningar, den ena rörande införande av tull för packningar och tätningar av asbest och den andra angående tullfrihet för visst plastmaterial för tillverkning av splitterfritt lamellglas.

Överenskommelsen med Schweiz

Vid GATT:s avtalsslutande parter elfte årsmöte, hösten 1956, godkändes en framställning från den schweiziska regeringen att få inleda tullförhandlingar för att vinna anslutning till avtalet. Anslutningen skulle till en början få provisorisk karaktär med hänsyn till vissa av Schweiz gjorda förbehåll beträffande tillämpningen av GATT:s artikel XI (Allmänt avskaffande av kvantitativa restriktioner) och artikel XV (Anordningar på valutaområdet). Det beslöts också bl. a. att tullförhandlingarna skulle baseras på det förslag till ny tulltaxa som den schweiziska regeringen avsåg att framlägga.

Med anledning av det vid elfte årsmötet sålunda fattade beslutet genomfördes med början i maj månad 1958 en rad tullförhandlingar mellan å ena sidan Schweiz och å andra sidan den belgisk-luxemburgska unionen och Nederländerna (Benelux), Canada, Danmark, Finland, Frankrike, Förbundsrepubliken Tyskland, Italien, Norge, Storbritannien, Österrike samt Sverige.

Tullförhandlingarna mellan Sverige och Schweiz avslutades den 21 november 1958. Förhandlingsresultatet upptogs i en överenskommelse, som — med förbehåll för riksdagens godkännande — undertecknades samma dag. Till överenskommelsen har fogats listor över de tullmedgivanden, som från ömse håll lämnats. Resultatet av förhandlingarna i fråga om svenska tullkoncessioner framgår av en särskild sammanställning, vilken såsom *bilaga* torde få fogas vid detta protokoll.

Vad angår de nyssnämnda svenska tullkoncessionerna må anmärkas, att i bilagan jämväl angivits nu gällande tullar för respektive varuslag ävensom huruvida tullarna tidigare varit GATT-bundna. För ett varuslag, siktduk (ur 59.17), innebär överenskommelsen sänkning av nu gällande tull samt bindning på den nya nivån. För övriga varuslag har bindning skett av nuvarande tullar.

Fem av de tio från svensk sida lämnade koncessionerna avser sådana varupositioner som tidigare icke varit bundna i GATT. Dessa omfattar ett totalt importvärde år 1957 av 4,6 milj. kronor, varav 1,0 milj. kronor kommer på den vara för vilken tullsänkning medgivits och 3,6 milj. kronor på varor för vilka nuvarande tullar bundits. De fem återstående medgivandena avser bindningar vid tidigare inom ramen för GATT bunden nivå och omfattar ett importvärde under nämnda år av 17,8 milj. kronor. De gjorda åtagandena som således sammanlagt omfattar ett importvärde av 22,4 milj. kronor har beräknats medföra en med högst 30 000 kronor minskad tullintäkt per år. Importen från Schweiz av de tio berörda varuslagen uppgick år 1957 till sammanlagt ca 5 milj. kronor.

Vad därefter angår de från schweizisk sida till Sverige lämnade tullkoncessionerna omfattar dessa tjugonio varupositioner och innebär följande åtaganden, redovisade med utgångspunkt från det schweiziska tulltaxeförslaget som enligt vad förut sagts låg till grund för förhandlingarna (tullsatserna avser schweiziska francs per 100 kg).

Nedsättningar har överenskommit i fråga om tormjolk (75—50), knäckebröd (40—35), block av svart granit över 18 cm tjocklek (0,50—0,30), rullgardinskläppar (70—60), viskosmassa avsedd för tillverkning av konstgjorda fibrer (8—3), klosettstolar (40—35), bultar och muttrar, metallgångade, av rostfritt stål (25 å 60—20 å 45), oemaljerade badkar (60—15), filar och raspar av mellan 16 och 35 cm längd (90—65), metallborrar (90 å 350—60 å 180), verktyg med hårdmetallskär (200 å 350—120 å 180), bergborrar inkl. utbytbara skär (40 å 70—40 å 50), elektroder för elektrisk svetsning (25—20), skruppumpar (35 å 80—30 å 50), luftkompressorer (45 å 80—30 å 50), luftkonditioneringsapparater (35 å 80—20 å 50), värmväxlare för vätskor (45 å 130—40 å 110), industricentrifuger (35 å 80—30 å 50), räknemaskiner (900—600 å 800), kul- och rullager (60 å 650—50 å 650), lagerhus (50 å 80—40 å 50), oljetättningsringar (80—60), andra delar till elektriska ackumulatörer än plåtar och glaskärl (40—30), elektriska dammsugare och golvbonare (100—80) och axelboxar (25—20).

Bindning vid oförändrad nivå har överenskommit i fråga om rökt lax i förpackningar över 3 kg (2), dekorativa plastlaminatplattor (30), hårdmetallskär (600) och kylskåp (110).

De här nämnda *direkt* till Sverige lämnade medgivandena representerade år 1957 en svensk export till Schweiz om ca 37 milj. kronor.

Vid bedömning av överenskommelsens värde för den svenska exporten får hänsyn tas icke blott till nyss nämnda direkta koncessioner utan även till de *indirekta* koncessioner vilka följer av de överenskommelser som träffats mellan Schweiz och andra i förhandlingarna deltagande länder. På grund av GATT:s konstruktion kommer nämligen även de indirekta tullmedgivandena svensk export tillgodo. Att ge en fullständig bild av de indirekta koncessionerna eller att ange deras värdemässiga omfattning möter vissa svårigheter. Antalet varupositioner av intresse för export från Sverige är nämligen relativt stort, och medgivandena är förtecknade enligt vederbörande koncessionsgivande lands tulltaxenomenklatur. Härtill kommer att handelsstatistiken i många fall är ofullständig. Beträffande de indirekta medgivandena lämnas därför här endast några exempel på varuslag av intresse för svenskt vidkommande. I fråga om Schweiz göres även här jämförelse mellan överenskomna bindningar och det schweiziska tulltaxeförslaget.

Schweiz (tullsatserna avser schweiziska francs per 100 kg). Nedsättning har överenskommit i fråga om däck och slangar av gummi (40 å 50—20), vissa slag av kraftpapper (25—22), dam- och flickkonfektion av bomull (650 å 1000—500 å 700), vissa artiklar av annat keramiskt material än porslin (18 å 70—15 å 50), rakblad (500—250), mjölkkningsmaskiner (30—25), valsverk, metallbearbetningsmaskiner och träbearbetningsmaskiner (3 å 60—2 å 50) samt kassakontrollapparater (150—80). Bindning har överenskommit i fråga om ägg (15).

Benelux. Gällande tullsatser har bundits för rör och rördelar av smidbart gjutgods (8 %) och ångmaskiner inkl. ångturbiner (6 %).

Förbundsrepubliken Tyskland. Tullbindningar har överenskommit i fråga om fanér (4 %), bandsågblad (t. o. m. 1961 10 %), metallbearbetningsmaskiner (4 %, t. o. m. 1961 fri) samt kul- och rullager (t. o. m. 1961 11 %).

Italien. Utgående tull för kiselkarbid (15 %) har bundits. Tullsänkning t. o. m. 1961 har överenskommit i fråga om matrispapp (9 %—6 %) samt därefter bindning till 10 %.

Storbritannien. Nu gällande tull har bundits beträffande vissa bultar, skruvar och multrar av järn, med metallgångning (15 % eller £ 3.4 s. per cwt) och snöslungor (10 %).

Österrike. Tullen har nedsatts för läkemedel (ej penicillin): icke i detaljhandelsförpackningar (13 %—12 %), andra (18 %—16 %).

Övriga länder. Erbjudna indirekta koncessioner synes icke vara av större intresse ur svensk synpunkt.

Framställningar om ändringar i tulltaxan

Asbestpackningar m. m. (ur 68.13)

Enligt gällande tulltaxa är packningar och tätningar av asbest, vilka i allmänhet är hänförliga till tulltaxenr 68.13, tullfria. Den sålunda beslutade tullfriheten överensstämmer med det förslag som härvidlag framlades av 1952 års tulltaxekommitté. I den före den 1 januari 1959 gällande tulltaxan var packningar och tätningar av asbest upptagna under tulltaxenr 663 med en tull av 25 kr. för 100 kg. Denna specifika tull är bunden i allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) med rätt för Sverige att vid övergång till värdetull tillämpa en tull av högst 5 procent av värdet.

I en den 18 december 1958 dagtecknad framställning har *Aktiebolaget Packningsindustri* i Hälsingborg anmält att bolaget ej tidigare observerat tulltaxekommitténs förslag om tullfrihet och det sedermera av 1958 års B-riksdag fattade beslutet. Bolaget framhåller att bolaget är ensam tillverkare i landet av asbestpackningar och att dess tillverkning (motsvarande ett värde av ca 250 000 kronor per år) täcker 25 à 50 procent av förbrukningen av hithörande artiklar. Enligt bolaget har den utländska konkurrensen under det senaste året blivit allt hårdare och genom bortfallet av den specifika tullen — som för bolagets produkter motsvarar ca 4 procent av värdet — blir tillverkningen direkt förlustbringande. Skulle ingen ändring ske i tullskyddet nödgas bolaget upphöra med tillverkningen av dessa varuslag med påföljd att bolaget kunde tvingas permittera de anställda, tillhoppa 25 man. Under erinran om att det nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslagit en tull av 8 procent av värdet för berörda varuslag, hemställer bolaget att denna tull fastställs för angivna produkter eller att, därest hinder skulle föreligga däremot, den tidigare tullen av kr. 0: 25 per kg omedelbart återinföres såsom ett provisorium.

Över framställningen har kommerskollegium den 13 mars 1959 och generaltullstyrelsen den 23 mars 1959 avgivit infortrade utlåtanden.

Kommerskollegium, som i huvudsak vitsordar bolagets uppgifter rörande produktion och import av berörda varuslag, framhåller att såvitt kollegium kunnat finna den tidigare gällande specifika tullen icke kan ha varit av större betydelse för de dyrare kvaliteterna. Med hänsyn endast till dessa kvaliteter och till det förhållandet att import till icke oväsentlig del före-

kommer av asbestpackningar, som icke tillverkas i landet, synes enligt kollegium mycket tala för ett bibehållande av tullfriheten. Kollegium understryker emellertid att den tidigare tullen dock otvivelaktigt för de billigare kvaliteterna, som tillverkas här i landet, inneburit ett icke oväsentligt manufaktureringsskydd. Kollegium framhåller slutligen, att en ändring redan nu av den nya tulltaxan bör ifrågakomma endast på mycket starka skäl samt att det kan anses tveksamt huruvida sådana skäl föreligger i detta fall. Kollegium vill dock icke motsätta sig ett tullskydd för asbestpackningar och tätningar motsvarande tidigare utgående tull, 25 öre per kg, eller en tull på 5 procent av värdet, därest det av principiella skäl anses önskvärt med övergång till värdetull.

I sitt utlåtande över framställningen redogör *generaltullstyrelsen* för behandlingen i tidigare sammanhang i tullhänseende av berörda produkter samt understryker bl. a. att någon erinran mot 1952 års tulltaxekommittés förslag om tullfrihet icke synes ha framkommit från remissinstansernas sida och att frågan icke heller berörts vid tulltaxepropositionens behandling i riksdagen. I likhet med kommerskollegium ifrågasätter styrelsen huruvida i detta fall tillräckliga skäl kan anses föreligga att redan nu vidtaga ändringar i den nya tulltaxan. För den händelse tull skulle komma att återinföras på packningar och tätningar av asbest, bör enligt styrelsen dessa varuslag upptagas i en särskild underposition under tulltaxenr 68.13. Beträffande tullens storlek ifrågasättes huruvida icke med hänsyn bl. a. till föreliggande GATT-bindning den för bromsband av asbest fastställda tullsatsen, 5 procent av värdet, skulle innebära en lämpligt avvägd tull för packningar och tätningar.

Plattor av polyvinylbutyral för tillverkning av lamellglas (ur 39.02)

Enligt gällande tulltaxa är plattor av polyvinylbutyral, vilka är hänförliga till tulltaxenr 39.02 B3, belagda med en tull av 15 procent av värdet. I den före den 1 januari 1959 gällande tulltaxan var dessa varor upptagna likaledes med en tull av 15 procent av värdet. Ifrågavarande plattor användes för tillverkning av splitterfritt lamellglas. Dyligt glas belägges enligt gällande tulltaxa med en tull av 15 procent av värdet. Enligt den före den 1 januari 1959 gällande tulltaxan utgick för sådant glas en tull av 70 kr. för 100 kg. Denna specifika tull torde med gällande importpris ha motsvarat drygt 30 procent av värdet.

I en den 27 november 1958 inkommen framställning har *Aktiebolaget Gemax-Glas* i Solna — med förmälan att polyvinylbutyral icke tillverkas i Sverige — anhållit att tullfritt få införa denna vara att användas som bindeskikt vid bolagets tillverkning av splitterfritt lamellglas. Bolaget framhåller att genom ändringarna i den nya tulltaxan tullskyddet för det importerade splitterfria lamellglaset från och med den 1 januari 1959 sjunker från ca kr. 10: — per m² till ca kr. 4: 50 per m², vilket nödvändiggör ett

lägre pris för bolagets produkter och krav på ytterligare kostnadssänkningar.

Över framställningen har kommerskollegium den 19 mars 1959 och generaltullstyrelsen den 23 mars 1959 avgivit infortrade utlåtanden.

Kommerskollegium, som i ärendet begärt yttranden från Sveriges Kemiska Industrikontor och riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, framhåller bl. a. att enligt kemikontoret polyvinylbutyral för närvarande icke tillverkas i Sverige. Utgångsmaterialet för framställning av denna plast, polyvinylacetat med en tullsats av 10 procent, har emellertid nyligen börjat tillverkas i Sverige. Under hänvisning till bl. a. att det är svårt att bedöma förutsättningarna för att längre fram i Sverige upptaga produktion även av polyvinylbutyral hade kemikontoret dock avstyrkt införandet av tullfrihet. Kollegium åberopar vidare att riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap däremot förklarar sig anse att med hänsyn till vissa förhållanden möjligheten för tullåttnader för polyvinylbutyral borde prövas. För egen del framhåller kollegium att en omprövning av tullskyddet redan nu bör ske endast på mycket starka skäl. I föreliggande fall innefattar de nuvarande tullarna ett manufaktureringsskydd motsvarande vad som gäller industriell verksamhet i allmänhet. Uppenbart är emellertid att en kraftig sänkning av det tidigare höga tullskyddet för lamellglas ställt företaget inför betydande anpassningsproblem med nedbringandet av olika kostnadsposter som en central fråga samt att det ställer sig svårt att bedöma i vad mån företaget har möjlighet att med egna åtgärder möta de nya konkurrensförhållandena utan ytterligare skydd. Kollegium understryker dock att det stöd som eventuellt skulle kunna erhållas genom den begärda tullfriheten är av jämförelsevis begränsad omfattning. Enligt kollegii mening synes en omprövning av frågan om nettotullskyddet för ifrågavarande produkt böra anstå tills ytterligare erfarenhet vunnits rörande verkningarna av den nya tulltaxan.

I sitt utlåtande över framställningen framhåller *generaltullstyrelsen* — som i första hand hemställer att framställningen icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd — att, för den händelse en ökning av tullskyddet skulle komma i fråga, denna bör med hänsyn till de skäl som 1952 års tulltaxekommitté anfört mot en differentiering av tullen på plastvaror i princip ske genom en höjning av tullen på det färdiga lamellglaset. Därest endast åtgärder i syfte att mildra övergångssvårigheterna för sökanden skulle finnas påkallade, synes emellertid enligt styrelsen övervägande skäl tala för att detta sker genom tillfälligt borttagande av tullen på ifrågavarande halvfabrikat. Tullfriheten torde i sådant fall icke böra avse visst slag av plast utan knytas till varans användning för tillverkning av lamellglas. Enär det huvudsakligen torde vara plaster hänförliga till tulltaxenr 39.02 som finner användning för detta ändamål torde det vara tillräckligt att införa en bestämmelse av sådan innebörd under nämnda nummer.

Departementschefen

Verksamheten inom ramen för det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) har på tullområdet under senare tid främst präglats av strävanden att bevara under tidigare tullkonferenser uppnådda resultat och att säkra fortsatt stabilitet. Ur allmän synpunkt är det emellertid angeläget att hålla tanken på internationella tullsänkningar levande och att stärka GATT:s ställning som världshandelsorganisation. Anslutning av ytterligare stater är därför att hälsa med tillfredsställelse.

Enligt GATT:s regler vinnes anslutning till avtalet bl. a. genom tullförhandlingar med redan deltagande länder. Detta har också gällt för den provisoriska anslutning som nu är i fråga för Schweiz. Beträffande innebörden av denna har i det föregående i korthet redogjorts.

Vad angår Sveriges tullförhandlingar med Schweiz innebär de vid förhandlingarna lämnade svenska medgivandena till övervägande del bindning av gällande tullar och upprepning av tidigare i GATT gjorda bindningar. Endast för en vara, siktduk, har sänkning av den nu utgående svenska tullen — från 11 till 8 procent — preliminärt överenskommit. Från schweizisk sida har koncessioner lämnats för ett antal varor av i många fall betydande intresse för svensk export. Vidare bör beaktas de medgivanden som övriga förhandlingsparter lämnat till och erhållit av Schweiz. Dessa medgivanden kommer nämligen även Sverige till godo. Det ingångna avtalet innebär därjämte ett bekräftande av mest-gynnad-nationsprincipen såsom grundval för handelsförbindelserna mellan Sverige och Schweiz.

Den sålunda träffade överenskommelsen mellan Sverige och Schweiz torde böra underställas riksdagen för godkännande. Liksom skett i tidigare liknande sammanhang synes det därvid lämpligt att Kungl. Maj:t erhåller bemyndigande att bestämma dag för ikraftträdandet av den av överenskommelsen föranledda ändringen i tulltaxan avseende siktduk. Vidare bör Kungl. Maj:t erhålla bemyndigande att, därest omständigheterna det påkallar och bestämmelserna i GATT eller därtill anslutna överenskommelser det medger, helt eller delvis återställa ifrågavarande sänkta tull till nuvarande höjd; självfallet kan ett sådant återställande ske endast i den mån andra avtal icke lägger hinder i vägen därför.

Vad beträffar de i det föregående omnämnda framställningarna rörande ändringar i tulltaxan avseende asbestpackningar samt plattor av polyvinylbutyral må framhållas följande.

Såsom särskilt understrukits av kommerskollegium och generaltullstyrelsen i deras utlåtanden över framställningen om återinförande av tull för packningar och tätningar av asbest bör en omprövning av det förra året fastställda tullskyddet ske endast om speciella förhållanden föreligger. Även om det syntes de båda remissinstanserna tveksamt huruvida tillräckliga skäl sålunda skulle kunna göras gällande i fråga om nyssnämnda varuslag, har de ej velat motsätta sig en omprövning av tullskyddet för desamma samt, därest de skulle beläggas med värdetull, förordat en tullsats av 5 pro-

cent, d. v. s. samma tull som utgår för bromsband av asbest. Jämväl enligt min mening synes sistnämnda tullsats — vilken för övrigt är bunden i GATT — innebära en lämplig avvägning av tullen för packningar och tätningar av asbest. Med hänsyn till föreliggande konkurrensförhållanden ävensom omständigheterna i övrigt vill jag därför tillstyrka att ifrågasvarande varuslag beläggas med angiven tull från och med den 1 juni 1959.

Även i fråga om den begärda tullfriheten för det plastmaterial, polyvinylbutyral, som används för tillverkning av splitterfritt lamellglas, har de båda remissinstanserna kommerskollegium och generaltullstyrelsen uttalat viss tveksamhet. Sveriges Kemiska Industrikontor har — ehuru kontoret vitsordar att materialet f. n. ej tillverkas i Sverige — avstyrkt framställningen om tullfrihet, medan riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap ställt sig positiv. Under remissbehandlingen har framkommit att med hänsyn till de principiella betänkligheter som föreligger mot en särbehandling av speciella slag av plaster behovet av ett ökat nettotullskydd för den ifrågasvarande inhemska tillverkningen av lamellglas närmast borde tillgodoses genom en höjning av tullen på det färdiga lamellglaset. Enligt min mening bör ej ifrågakomma en omprövning av sistnämnda tull, vilken innefattar samma manufaktureringsskydd som gäller för industriell verksamhet i allmänhet. De från och med den 1 januari 1959 ändrade tullförhållandena har emellertid otvivelaktigt medfört betydande anpassningsproblem för den inhemska tillverkningen av splitterfritt lamellglas, och åtgärder för att mildra övergångssvårigheterna synes därför böra övervägas. Med hänsyn till vad som upplysts i ärendet vill jag tillstyrka att, på sätt angivits i generaltullstyrelsens utlåtande, tullfrihet medges temporärt för sådant plastmaterial som används för tillverkning av lamellglas. Jag föreslår att tullfriheten skall gälla för tiden från och med den 1 juni 1959 till och med den 30 juni 1961.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels för sin del godkänna överenskommelsen mellan Sverige och Schweiz den 21 november 1958 rörande tullmedgivanden;

dels antaga ett inom finansdepartementet utarbetat förslag till *förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475)*;

dels ock besluta, att Kungl. Maj:t, vad angår den i nyssnämnda förslag upptagna sänkta tullen å siktduk, skall äga att, därest omständigheterna det påkallar och bestämmelserna i förevarande överenskommelser det medger, helt eller delvis återställa tullen till nuvarande höjd, i den mån icke andra avtal lägger hinder i vägen därför.

Kungl. Maj:ts proposition nr 133 år 1959

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Göran Waldau

Bilaga

**Förteckning över med Schweiz preliminärt överenskomna svenska
tullkoncessioner inom ramen för GATT**

Tull- taxenr	Varuslag	Gällande tullsatser och bind- ningar ¹	Prelimi- närt överens- komna konces- sioner
ur 13.03	Växtsafter och växtextrakter; pektin, agar-agar samt annat växtslem och andra naturliga förtjockningsmedel, extraherade ur vegetabiliska ämnen: pektin i pulverform <i>ad val.</i>	12 %	12 %
ur 30.05	Andra farmaceutiska produkter och artiklar: tandcement och andra tandfyllningsmedel <i>ad val.</i>	12 %	12 %
ur 55.05	Garn av bomull, ej i detaljhandelsuppläggningar: annat än sytråd: över nr 89 engelsk numrering Koncessionen avser icke bomullsgarn med inblandning av annat textilmaterial än högst 10 % korta syntetiska eller konstgjorda textilfibrer.	<i>fri</i>	<i>fri</i>
ur 56.05	Garn av korta syntetiska eller konstgjorda textilfibrer (eller av avfall av syntetiska eller konstgjorda textilfibrer), ej i detaljhandelsuppläggningar: annat än sytråd: över nr 89 engelsk bomullsnumrering Koncessionen avser icke garn innehållande natursilke eller ändlösa syntetiska eller konstgjorda textilfibrer.	<i>fri</i>	<i>fri</i>
ur 59.17	Andra textilvaror för tekniskt bruk: siktduk <i>ad val.</i>	11 %	8 %
ur 84.62	Kul- och rullager: kullager vägande högst 2 g per st. <i>ad val.</i>	10 %	10 %
ur 85.19	Apparater och andra artiklar för brytning, slutning, avgrening, förbindning eller skyddande av elektriska strömkretsar, såsom strömställare, reläer, säkerhets- och överspänningsapparater, vägguttag, kopplingsdosor och glödlampshållare; motstånd (andra än värmemotstånd), fasta eller variabla, potentiometrar härunder inbegripna; automatiska spänningsregulatorer av motstånd-, transduktor- eller kontakttyp eller motormanöverrade; manövercentraler, såsom manöverpulpeter, manövertavlor o. d.: strömställare (andra än handmanöverrade), vägande per st. mer än 500 g, för driftspänning över 600 V <i>ad val.</i>	10 %	10 %

¹ Tullsatser som hittills helt eller delvis varit bundna inom ramen för GATT utmärkes genom kursivering.

Tull-taxenr	Varuslag	Gällande tullsatser och bindningar	Preliminärt överenskomna koncessioner
ur 90.19	Ortopediska artiklar, härunder inbegripet medicinsk-kirurgiska gördlar, brockband o. d.; konstgjorda lemmar, tänder och ögon samt andra proteser; hörapparater för lomhörda; spjälor och liknande artiklar för behandling av frakturer: konstgjorda tänder av akrylplaster	fri	fri
ur 90.26	Gas-, vätske- och elektricitetsmätare: elektricitetsmätare <i>ad val.</i> <i>¹minimitullsats per st.</i>	10 % 2.50	10 %
ur 90.29	Delar och tillbehör, igenkännliga såsom uteslutande eller huvudsakligen avsedda för en eller flera till nr 90.23, 90.24 eller 90.26—90.28 hänförliga artiklar: till elektricitetsmätare hänförliga till nr 90.26 <i>ad val.</i>	10 %	10 %

¹ Gällande tulltaxa innefattar icke någon minimitullsats.